

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych
i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów oraz tryb
i warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana z religii dla klasy 6**

1. Podstawa prawna

Dokument opracowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oświatowego, w szczególności art. 44b i 44c ustawy o systemie oświaty, właściwe przepisy rozporządzenia w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, Statut Szkoły – w szczególności § 57–72, obowiązującą podstawę programową oraz realizowany program nauczania AZ-1-01/18.

Dokument przedmiotowy nie stanowi odrębnego źródła prawa. Uszczegóławia wymagania wynikające z przepisów prawa, Statutu Szkoły i realizowanego programu nauczania.

2. Zakres dokumentu

Dokument określa: wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych; sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych; zasady oceniania właściwe dla religii; warunki i tryb uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana; oraz zasady dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia. Szczegółowy wykaz wymagań dla poszczególnych działów znajduje się w tabeli zamieszczonej w dalszej części dokumentu.

3. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

W religii stosuje się formy sprawdzania odpowiednie do wieku uczniów, specyfiki przedmiotu. Zadania są zróżnicowane pod względem poziomu trudności i umożliwiają wykazanie się wiadomościami oraz umiejętnościami odpowiadającymi wszystkim ocenom.

Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne ustala się w stopniach według następującej skali ocen (1-6):

- 1) stopień celujący: 6,
- 2) stopień bardzo dobry: 5,
- 3) stopień dobry: 4,
- 4) stopień dostateczny: 3,
- 5) stopień dopuszczający: 2,
- 6) stopień niedostateczny: 1.

Oceny bieżące ustala się według wyżej wymienionej skali ocen z tym, że przewiduje się „+” i „-” (z pominięciem 6+ i 1-). Ocena śródroczna i roczna wynika z ocen cząstkowych uzyskanych w ciągu półrocza (roku) przez ucznia, lecz nie jest średnią tych ocen.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia:

Sprawdzanie ustne (odpytywanie): sprawdzanie rozumienia podstawowych pojęć i treści religijnych, odpowiadania na pytania dotyczące omawianych fragmentów Pisma Świętego, formułowania prostych wypowiedzi oraz wyjaśniania poznanych treści.

Prace pisemne: (quiz, kartkówka) sprawdzanie opanowania treści po zakończeniu działu lub jego części.

Praca z mediami i materiałami edukacyjnymi: sprawdzanie umiejętności odczytywania i interpretowania prostych treści przedstawionych

w obrazie, nagraniu, prezentacji, filmie lub innym materiale wykorzystywanym podczas lekcji, korzystanie z podręcznika.

Obserwacja pracy ucznia na lekcji: sprawdzanie aktywności podczas lekcji, przygotowania do zajęć, systematycznego wykonywania ćwiczeń i podejmowania zadań związanych z realizowanymi treściami.

Sprawdziany praktyczne: sprawdzanie umiejętności wykonania określonych czynności edukacyjnych, np. rozpoznawania symboli, układania elementów, wykonywania zadań zgodnie z instrukcją, pracy z tekstem lub ilustracją.

Prace dodatkowe: sprawdzanie samodzielnego i twórczego wykorzystania wiedzy, np. przygotowania pracy, udziału w konkursie lub wykonania zadania związanego z tematyką religijną. Prace dodatkowe są formą uzupełniającą i nie zastępują podstawowych wymagań programowych.

Praktyki religijne nie podlegają ocenianiu. Jeżeli oceniane jest pamięciowe opanowanie modlitwy, nauczyciel wcześniej wyjaśnia jej znaczenie. Ocena z przedmiotu nie jest uzależniana od oceny zachowania ucznia.

4. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny: dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą i celującą są określone w § 65 Statutu Szkoły. Ocena klasyfikacyjna z religii wynika ze stopnia opanowania wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, z uwzględnieniem dostosowanych wymagań edukacyjnych.

Szczegółowe wymagania dla ocen 2–6 przypisane do treści poszczególnych działów, przedstawiono w tabeli na końcu dokumentu.

5. Prawa ucznia, w tym warunki i tryb poprawy oceny

- Uczeń ma prawo do poprawiania ocen na zasadach określonych w § 64 ust. 4 Statutu.
- Nauczyciel określa termin i formę poprawy.
- Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej uwzględnia się ocenę uzyskaną przez ucznia z poprawy.
- Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do lekcji (niezapowiedziana kartkówka, odpowiedź z trzech ostatnich lekcji) dwa razy w ciągu półrocza z różnych przyczyn jednak zobowiązany jest zgłosić ten fakt na początku lekcji. Każde nieprzygotowanie zostaje oznaczone w dzienniku symbolem „np”.

6. Zasada jawności, uzasadnianie ocen i informowanie o ocenach

Na początku roku szkolnego uczniowie są informowani o wymaganiach edukacyjnych, sposobach sprawdzania osiągnięć oraz warunkach

i trybie uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana. Rodzice są informowani zgodnie z zasadami przyjętymi w szkole. Ocenę są jawne dla ucznia i jego rodziców, a nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę zgodnie z § 66 Statutu.

7. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z § 59 Statutu Szkoły i obowiązującymi przepisami. Dostosowanie uwzględnia w szczególności zalecenia wynikające z orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rozpoznane indywidualne potrzeby ucznia.

Dostosowanie może dotyczyć m.in. sposobu formułowania poleceń, czasu pracy, liczby i stopnia złożoności zadań, sposobu udzielania odpowiedzi oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności – w zakresie wynikającym z rozpoznanych potrzeb ucznia.

Dostosowanie nie oznacza obniżenia wymagań w sposób niezgodny z przepisami, lecz umożliwia uczniowi wykazanie osiągnięć odpowiednio do jego możliwości.

8. Ocena zachowania

Ocena zachowania jest odrębnym elementem oceniania wewnątrzszkolnego. Nauczyciel religii nie tworzy odrębnych, przedmiotowych kryteriów oceny zachowania. Zasady oceniania zachowania określają § 67–68 Statutu Szkoły. Obserwacje nauczyciela dotyczące funkcjonowania ucznia podczas lekcji mogą być przekazywane wychowawcy i wykorzystywane w ocenianiu zachowania na zasadach

określonych w Statucie, jednak nie stanowią samodzielnego kryterium obniżenia oceny z religii. Ocena klasyfikacyjna z religii nie zależy od oceny zachowania, a ocena klasyfikacyjna zachowania nie wpływa na ocenę z religii. W szczególności nie stosuje się zasady podwyższania lub obniżania oceny z religii za samo zachowanie ucznia.

9. Zasada nadrzędności Statutu Szkoły

Przy stosowaniu niniejszego dokumentu obowiązuje kolejność: przepisy prawa powszechnie obowiązującego, Statut Szkoły, wymagania i sposoby sprawdzania właściwe dla religii.

10. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Poniższa tabela przedstawia wymagania szczegółowe wynikające z realizowanego programu nauczania i podręcznika.

Wymagania są przyporządkowane do ocen: dopuszczającej, dostatecznej, dobrej, bardzo dobrej i celującej.

Na ocenę niedostateczną uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą. Przy rozważaniu oceny niedostatecznej należy uwzględnić sytuację ucznia oraz podjąć działania wspierające, zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole. Dokument należy stosować łącznie ze Statutem Szkoły oraz obowiązującymi przepisami prawa.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
1. Poznaję świat i siebie	→ uzasadnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne na podstawie wybranych dokumentów Kościoła → wyczerpująco omawia zadania wynikające z misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej	→ podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych → wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne → opisuje sposób poznania proponowany przez św. Augustyna → wyjaśnia na czym polega racjonalność wiary → wymienia etapy Objawienia Bożego w historii → definiuje wartości stanowiące fundament relacji międzyludzkich	→ omawia władze poznawcze człowieka → opisuje na czym polega wzorowanie się na świadkach wiary w życiu → wymienia, co poznajemy dzięki rozumowi, a co dzięki zmysłom → omawia wartości, które mają początek w Bogu → wyjaśnia pojęcie Objawienia → wyjaśnia wartość namaszczenia na króla, proroka i kapłana	→ wymienia władze poznawcze człowieka → rozróżnia sposoby poznawania człowieka → wymienia wartości, które mówią o istocie Boga → układa w kolejności etapy Objawienia → rozróżnia wartości wynikające z misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej	→ rozróżnia władze poznawcze człowieka → wymienia wartości, które mają początek w Bogu → podaje sposób objawienia się Boga ludziom → wymienia zachowania naruszające godność człowieka → podaje definicje pojęć: król, prorok, kapłan

2. Dzieje Narodu Wybranego i nasze dzieje, czyli aktualność Słowa Bożego	→ uzasadnia potrzebę reform w życiu każdej wspólnoty, także Kościoła → omawia rolę proroków jako wybranych przez Boga pośredników → wyjaśnia znaczenie dawania świadectwa dla wiary wspólnoty	→ wyjaśnia teologiczne znaczenie walki Dawida i Goliata → charakteryzuje psalmy → opisuje wygląd świątyni zbudowanej przez Salomona → charakteryzuje misję proroków → opisuje reformę religijną i odnowienie przemierza za czasów Jozjasza → wymienia przyczyny i skutki niewoli babilońskiej → omawia znaczenie darów Ducha Świętego w obronie wiary	→ omawia rolę Dawida w życiu narodu wybranego → definiuje pojęcia psalm i psalterz → podaje przykłady uzasadniające, że król Salomon był mądry → wymienia fakty z życia Jeremiasza i Izajasza → wyjaśnia znaczenie dziejów braci Machabeuszy do odnowienia wiary	→ zna historię powołania Dawida → wymienia rodzaje psalmów → definiuje rolę świątyni w historii Izraelitów → wymienia zadania do jakich Bóg powoływał proroków → zna historię Jozjasza → wyjaśnia znaczenie pokory jako postawy wobec zła i nieszczęść	→ argumentuje, że psalm jest formą modlitwy → opowiada o roli świątyni w życiu człowieka → wie, kto to jest prorok → wyjaśnia znaczenie przymierza → opisuje przebieg niewoli babilońskiej
3. Wypełnienie proroctw. Wcielenie	→ uzasadnia historyczność Jezusa na podstawie dowodów chrześcijańskich i pozachrześcijańskich	→ wymienia pozachrześcijańskie dowody na historyczność Jezusa → przytacza fragmenty Ewangelii mówiące o działalności Jezusa → wyjaśnia znaczenie cudów Jezusa → interpretuje przypowieści Jezusa o perle, drachmie, wdowim groszu, bogaczu i ziarnku gorczycy	→ wymienia dowody historyczne potwierdzające istnienie Chrystusa → opowiada o dzieciństwie Jezusa → podaje argumenty, że Jezus to Syn Boży, który stał się człowiekiem dla zbawienia ludzi → opowiada historię Jezusa → charakteryzuje pojęcie cudu → tłumaczy wybraną przypowieść Jezusa	→ podaje najważniejsze fakty historyczne potwierdzające istnienie historycznego Jezusa → wyjaśnia na czym opiera się przekonanie, że Jezus jest Synem Bożym → zna dzieje Jezusa → wymienia niektóre cuda Jezusa → opisuje wybraną przypowieść Jezusa	→ opowiada historię narodzin Jezusa → układa w kolejności historię Jezusa → opisuje wybrany cud Jezusa → zna niektóre przypowieści Jezusa

4. Nasze życie z Jezusem. Sakramenty	→ omawia proroctwa zapowiadające działanie Boga w sakramentach → objaśnia, w jaki sposób sakramenty angażują rozum i wolę człowieka → wykazuje związek Eucharystii z paschą Izraelitów → uzasadnia, że kościół jest mistycznym ciałem Chrystusa	→ podaje przykłady działania Boga w poszczególnych znakach sakramentalnych → charakteryzuje podział sakramentów → opisuje znaczenie postaw liturgicznych → wymienia przywieje i zobowiązania wynikające ze chrztu → argumentuje, że Kościół rozwija się dzięki działaniu Ducha Świętego → definiuje czym jest Eucharystia → argumentuje różne nazwy Eucharystii → opisuje jakie znaczenie mają poszczególne części mszy św. → uzasadnia, że msza św. jest cudem eucharystycznym → interpretuje opis spotkania Jezusa z Zacheuszem Lk 19,1-10 → tłumaczy cel sakramentu chorych → wyjaśnia z jakich stopni składa się sakrament święceń → interpretuje sens przysięgi małżeńskiej → wyjaśnia rolę Chrystusa w Kościele	→ wyjaśnia działanie Boga w sakramentach → wymienia grupy sakramentów → wymienia postawy liturgiczne → opisuje znaczenie chrztu w życiu chrześcijanina → omawia dary Ducha Świętego → wyjaśnia istotę mszy św. → wymienia nazwy Eucharystii → opisuje strukturę mszy św. → tłumaczy, co wydarzyło się podczas ostatniej wieczerzy → omawia znaczenie polecenia Jezusa „to czyńcie na Moją pamiątkę” → tłumaczy znaczenie cudu eucharystycznego → objaśnia sens nawrócenia → objaśnia sens sakramentu pokuty → opisuje liturgię sakramentu chorych → opisuje, w jaki sposób kapłan wypełnia swoją posługę → wyjaśnia zamysł Boży wobec kobiety i mężczyzny → wyjaśnia rolę błogosławieństw	→ tłumaczy, że Jezus jest Bogiem w nas → tłumaczy, które sakramenty można przyjąć tylko raz → tłumaczy znaczenie znaków podczas liturgii → tłumaczy liturgię chrztu → wymienia dary Ducha Świętego → tłumaczy powiązanie Eucharystii z wydarzeniem Wieczernika → tłumaczy wspólnotowy wymiar Eucharystii → uzasadnia znaczenie postaw na mszy św. → wyjaśnia, że msza św. jest pamiątką ostatniej wieczerzy → opowiada historię cudu w Lanciano → rozróżnia grzechy ciężkie i lekkie → wyjaśnia co to jest wiatyk → wymienia skutki sakramentu święceń → omawia skutki sakramentu małżeństwa → wyjaśnia rolę sakramentaliów	→ wymienia sakramenty → rozróżnia sakramenty inicjacji chrześcijańskiej → zna znaczenie postawy klęczącej oraz stojącej podczas liturgii → argumentuje konieczność chrztu dla zbawienia → objaśnia znaczenie sakramentu chrztu → omawia skutki przyjmowania Komunii św. → tłumaczy konieczność przyjmowania Eucharystii dla życia duchowego chrześcijanina → wyjaśnia pojęcia : tabernakulum, monstrancja → wymienia warunki sakramentu pokuty → tłumaczy sens przyjmowania wiatyku → przytacza definicję sakramentu święceń → omawia cele sakramentu małżeństwa → podaje znaczenie pogrzebu kościelnego
---	--	--	---	---	--

5. Wiem, w Kogo wierzę	→ opisuje związek kultury z wiarą → tłumaczy kontekst rozłamu w Kościele w epoce reformacji	→ charakteryzuje elementy medytacji ignacjańskiej → tłumaczy zasady nakazu misyjnego → wskazuje miejsca współczesnych prześladowań Kościoła → wyjaśnia czym jest kultura chrześcijańska	→ opisuje drogę życiową św. Ignacego z Loyoli → wyjaśnia na czym polega ignacjański rachunek sumienia → charakteryzuje istotę misji chrześcijańskich → podaje cechy kultury chrześcijańskiej	→ opisuje zasady życia duchowego św. Ignacego z Loyoli → opowiada o życiu i działalności św. Franciszka Ksawerego → wymienia głównych patronów Polski → określa wpływ chrześcijaństwa na kulturę Polski	→ zna najważniejsze fakty z życia św. Ignacego z Loyoli → wskazuje miejsce posługi misyjnej św. Franciszka Ksawerego → podaje przykłady świadczące o odpowiedzialności człowieka za chrześcijańskie dziedzictwo Polski
------------------------------	--	--	---	--	--

11. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych (Statut §71 pkt. 3)

1. Uczeń może ubiegać się o ustalenie wyższej niż proponowana przez nauczyciela oceny rocznej klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
2. Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z prośbą do nauczyciela przedmiotu, w ciągu 3 dni od ostatecznego terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych.
3. Warunkiem ubiegania się przez ucznia o ocenę wyższą niż przewidywana jest:
 - 1) przystąpienie do wszystkich prac klasowych i sprawdzianów,
 - 2) skorzystanie z wszystkich oferowanych dotychczas przez nauczyciela form poprawy,
 - 3) 70% frekwencja na zajęciach edukacyjnych.
4. W przypadku spełnienia przez ucznia warunków z ust. 3, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
5. W przypadku niespełnienia warunków wymienionych w ust. 3, prośba ucznia zostaje odrzucona.
6. Uczeń spełniający warunki, o których mowa w ust. 3, najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, obejmującego materiał programowy przewidziany w danej klasie. O zakresie materiału na sprawdzian, uczeń jest informowany uprzednio przez nauczyciela danych zajęć edukacyjnych.
7. Sprawdzian, oceniony zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi zostaje dołączony do dokumentacji nauczyciela.

Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny przewidywanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach żądania ustalenia oceny rocznej wyższej niż przewidywana.

Opracowały katechetki:
Emilia Kleban, Andżelika Kwiatek